

HEMODIALYSE

FRANCISCUS VLIETLAND

Bij hemodialyse wordt via een apparaat (de kunstnier) overtollig vocht en afvalstoffen uit het bloed gefilterd. Via een naald wordt het bloed uit uw lichaam door een dialysemachine gestuurd. Het bloed komt in aanraking met spoelvloeistof, die afvalstoffen en vocht aantrekt. Het bloed komt steeds schoner in het lichaam terug. In het algemeen is per week 10 tot 12 uren hemodialyse nodig, meestal verdeeld over 3 maal 3 à 4 uur per week. Hieronder leest u over de gang van zaken rond hemodialyse. Meer informatie kunt u vinden in de brochure: 'Is dialyse uw toekomst?'

Toegang tot de bloedbaan

Om een hemodialysebehandeling te kunnen doen, moet er een goede toegang zijn tot de bloedbaan. Vóór de start van de dialyse legt een chirurg daarom een inwendige shunt aan, meestal in de onderarm die u het minst gebruikt.

Een shunt is een kunstmatige verbinding tussen een ader en een slagader. Na de aanleg van de shunt zwelt de ader op door de hogere druk in de slagader. De ader krijgt tevens een dikkere wand en kan daardoor jarenlang geschikt zijn voor hemodialyse. Bij elke dialyse wordt u op de shunt (toegang tot de bloedbaan) aangeprikt.

Een shunt wordt meestal een paar maanden voor de dialyse aangelegd, omdat het enige tijd duurt voor de shunt zich goed ontwikkeld heeft.

Verzorging van de shunt

Een goede toegang tot de bloedbaan is essentieel voor de dialysebehandeling. Daarom is het belangrijk dat u voorzichtig met de shunt omgaat. Volg daarom onderstaande adviezen op:

- til geen zware voorwerpen met de shuntarm;
- draag aan de shuntarm geen polshorloge of armbanden;
- meet geen bloeddruk aan de shuntarm;
- neem tijdig contact op met de dialyseafdeling als:
 - het geruis van de shunt duidelijk minder is geworden;
 - de trillingen van de shunt minder goed voelbaar zijn (ineens een kloppend gevoel);
 - de shunt pijnlijk of rood is geworden.

Dialysekatheter

Soms dient een buisje van kunststof als verbinding tussen een ader en een slagader. Als er nog geen goede shunt is, kan er tijdelijk via een katheter (een dun slangetje) worden gedialyseerd. Op een aantal plaatsen in het lichaam liggen vlak onder de huid grote aders. Deze kunnen worden gebruikt voor het plaatsen van een dialysekatheter. Dit gebeurt meestal in de lies of aan de zijkant van de hals. Het inbrengen van een katheter vindt plaats onder plaatselijke verdoving.

Medische controle

Er is een aantal onderzoeken dat volgens een vast schema op dialysedagen plaatsvindt:

- elke maand een bloedonderzoek;
- elke 3 maanden een onderzoek van de 24-uurs urine en bloed (Kt/V);
- elk jaar een lichamelijk onderzoek;
- één keer per jaar een longfoto en een ECG (hartfilmpje);
- medicijn controle;
- elke week komt de nefroloog op een vaste dag bij u langs. Deze beantwoordt dan uw vragen en neemt met u de behandeling door. Ook kunt u nieuwe recepten laten uitschrijven. Hebt u buiten deze tijd een vraag aan uw nefroloog of wenst u een gesprek, dan kan de verpleegkundige u hierbij helpen.

Het is mogelijk, dat in geval van afwezigheid van uw nefroloog een andere nefroloog waarneemt.

Eten met plezier

Goede voedingsadviezen beperken het ophopen van afvalstoffen in uw lichaam tussen de dialyses in. Voor iedere hemodialysepatiënt geldt daarom een maximum gebruik van eiwitten, zout(natrium) en kalium. Wanneer u heel weinig of niet meer plast, moet hieraan een vocht- of een fosfaatbeperking worden toegevoegd. De diëtist helpt u bij dit vaak ingewikkelde dieet. Zij zorgt ervoor dat u weet hoe u voldoende gevarieerd blijft eten en toch niet teveel 'verboden' stoffen binnenkrijgt. In het kookboek van de Nierstichting 'eten met plezier' vindt u vele variatiemogelijkheden. Omdat het belangrijk is dat u als dialysepatiënt een goede

voedingstoestand heeft, krijgt u tijdens de dialyse een snack. Per dag kunt u kiezen uit twee dingen. Bijvoorbeeld: Broodje kroket, broodje gezond, kwark of kipspiesjes.

Vragen?

Heeft u nog vragen na het lezen van deze folder, stel deze dan gerust aan de laborant. U kunt van maandag tot en met zaterdag ook bellen met de dialyseafdeling. Telefoonnummer 010 893 00 00 (7.00 - 20.00 uur). Buiten deze uren kunt u bellen naar het algemene nummer van het ziekenhuis: 010 893 93 93 (24 uur per dag).

December 2010